

Faksimil

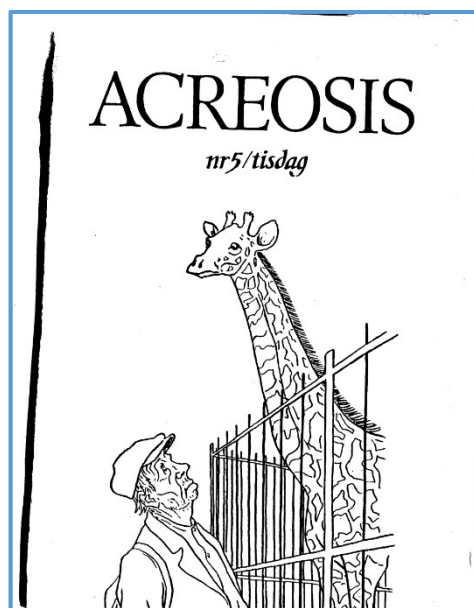
Acreosis, nr 5, tisd. 5 aug. 1980, 32 p.

Den duplicerade publikationen *Acreosis* utkom med ett nummer om dagen under Nordiska sommaruniversitetets (NSU) sommarsession i Kiljava, Finland, 2–10 aug. 1980.

I nr 5 bl.a. en ”restaurangkritisk orientering” av Jukka Gronow om näringsställen i Helsingfors, pp. 10–14.

Vidare finns här (pp. 19–20) sessionsprogrammet för krets 11, Socialisationsteori, som i och med denna sommarsession fullbordade den gängse treårsperioden och därmed avslutades. Donald Broady och Trine Deichmann-Sørensen hade varit nordiska koordinatörer.

Dessutom kommentarer av Donald Broady (pp. 21–23) och Rakel Nordseth & Torill Melhus (p. 23) till ett förslag om en ny krets ”Socialisationsforskning och institutionsanalyser”. Detta förslag realiserades och därmed fick den ovan nämnda socialisationskretsen en fortsättning under den nästföljande treårsperioden.

VAD ÄR EN INTELEKTUEL?

Vilken är hans - och hennes - samhällsroll?
Vad - om något - har NSU med det att göra?
Och vad kan vi göra åt det?

Såna frågor står förstas i centrum för allt
NSU-arbete och upphöjs ibland till rang av
s.k. självreflexion. Offentlig och allmän
självreflexion skall vi ägna oss åt i dagens

DISKUSSION

som utspelas kl 16 (obs ändrad tid) i Auditoriet.

Mika Böök

och

Horace Engdahl

inleder med garanterat olika uppfattningar
om den intellektuelle.

ACREOSIS

nr5/tisdag

Innehåll

UTFÄRDSDAGEN	3
HELSINGFORS - EN KORT HISTORIK	5
Mikael Sundman	
ÄT & DRICK I H:FORSS - EN RESTAURANGKRITISK ORIENTERING	10
WASAMA QUARTET	15
REFERAT FRÅN HSU'S GENERALFÖRSÄMLING	17
PRECISERAT PROGRAM FÖR KRETS 11	19
KOMMENTARER TILL KRETSÄMNEFÖRSLAGET E	21
BEBOERBEVÄGELSER PÅ LANDET	25
VAD ÄR EN INTELLJEKTUELL? (bakpärmen)	

ACREOSIS utkommer inte på onsdagen.

TEXT TILL PÄRMEJDEN: "Jesus, vad de där tyskerne sen kan
uppfinna, sa bonden då han såg sitt liva första giraff."
(Finskt ordspråk)

UTFÄRDSDAGEN

Här den sista praktiska informationen om utfärdsdagen till
Helsingfors i morgon. Bussarna kommer till Kiljava kl. 8.45
och startar kl. 9.00. Det är viktigt att embarkera bussarna
i tid för att inte dra ut på bussittandet i onödan.

Sveaborgsbussen kommer att köra in på ca en och en halv timme
via några sevärigheter som ligger nära till hands. De som har
anmält sig till den här turen skall kunna åka över till Svea-
borg med färjan som går kl 11.30.

Två bussar kommer att guida "Helsingfors utveckling". Turerna
kommer inte att vara identiska. Den ena visar miljöer från o-
lika epoker, arkitektursevärigheter och aktuella utvecklings-
fenomen. Den andra kommer att ha en guide som är Finlands
mesta expert på anpassning av bebyggelsen till naturen och
kommer därför att problematisera Helsingfors aktuella ut-
vecklingsskede ur det här perspektivet. Båda rutterna tar
knappa tre timmar och slutar någonstans i absoluta centrum
på en plats där det blir möjligt att avnjuta medhavd lunch.

Turen som beskriver näringslivets Helsingfors kommer att
vara den som ger mest information om vilka processer som för
närvarande pågår i huvudstadsregionen och den guidas av ge-
neralplaneexpertis på industrifrågor. Turen tar drygt tre
timmar och slutar också den i stadskärnan.

Till interiörerna har vi fått så många anmälningar att de
måste delas på två grupper. Alla ryms i samma buss men det
är svårt att vandra omkring i så stor grupp. Bussen kör
direkt till Senatstorget där rundvandringen börjar kl. 10.30.
Själva rundvandringen kan ta två eller kanske till och med tre
timmar i anspråk.

Återfärden har varit svår att planera ty det är så få som
angett önskad tidpunkt. Ursprungligen tänkte vi oss att några
kunde åka förtiden för att vara i tid tillbaka. Någon kanske
vill se en bit av kvällslivet och föredrar att komma lite se-
nare. Och många vill säkert uppleva nattlivet och komma hem
vid midnatt. Men nu vet vi inte hur många som går på de olika

alternativen. Därför borde alla anmällda ännu idag före kl 13 fylla i ungefärlig önskad tidpunkt för återfärd. Anmälningss-listan hänger ännu på anslagstavlan. Efter att ha fått de här uppgifterna slår vi fast en tidtabell för återfärden och hänger upp den på anslagstavlan ännu i kväll. Återfärden sker från Senatstorget.

Alla bör åka i de rutter de anmält sig till, annars blir det kaos. Om någon vill ändra sig bör den kontakta sekretariatet eller Johan Storgårds i krets 13.

Alltså: Försök hitta rätt buss vid uppfarten till kurscentret på onsdagmorgon och håll tummarna för vädret.

PS.

Ryktet berättar att utopikretsen kommer att tillbringa hela dagen på den enda renodlade förverkligade utopin i regionen, en liten gemenskap där alla bor fritt, har utformat sin miljö själva, äter gratis och har fri disposition till radior, spisar, TV-apparater och alla andra föremål som välfärdssamhället styr ut. Ändå är inget av det här några allmosor. Tvärtom är det snarare den egna samfälliga styrkan uppställd mot det officiella samhället som ger invånarna detta namn directum. Och den här platsen är avstjälpningsplatsen i Hantens där 150 alkoholister valt att köpa för sin frihet. För dessa människor är all tid fritid, självverksamhet, självförverkligande, men det är inte något lotofagernas rike utan en samhällsbildning fylld av kamp och heroism. Det är en gemenskap där man visserligen är gemen mot varandra men där ändå en kamratskap råder som ännu ger oss antydningar av hur beteenden, normer och affektstrukturer måste ha varit i riddarsamhället eller i Odysseus eget Ithaka, en värld full av möder och strid men en god fostrare av män. Det utopiska samhället i Hantens öppnar dagligen nya möjligheter för inbyggarna genom alla de spännande laster som vår värld tippar av lastbil efter lastbil. Ständigt nya chanser till spekulation, affärer, verksamhet genom en aldrig sinande ström av föremål som kan repareras, bytas, användas eller säljas till skrothandlaren. Enda förutsättningen för att leva i den här utopin är bara att man är villig att sätta allt och att man kan anpassa sig till den affektstruktur och driftsbussplanering som här råder.

Helsingfors

- En kort historik

FÖRSTA FÖRSÖKET

Det var ett fruktlöst företag som Gustaf Wasa gav sig in på då han lät grunda Helsingfors år 1550.

Den tilltänkta handelsstaden tog inte fart. Invånare från andra städer, från Borgå, Ekenäs och från västkusten tvångsförflyttades till Helsingfors.

Men resultatet blev nedslående. Anblicken av den ynkliga sammangyttringen gjorde att konungen gav upp. De tvångsförflyttade invånarna fick återvända.

ANDRA FÖRSÖKET

Det var uppenbart att överheten valt en oriktig plats för Helsingfors. Fiskare och några borgare bodde där vid Vanda ås utlopp, norr om den nuvarande staden. Kring mitten av 1600-talet gjordes ett nytt försök att blåsa liv i staden; den förflyttades till trakten av den nuvarande domkyrkan, och Kronohagen.

Denna gång blev resultatet redan bättre. Under 1700-talet utvecklades staden till en normal finländsk småstad. Här bodde c. 3000 invånare i trästaden. Det var handelsborgare, stadsborgare, småfolk och några ämbetsmän. Under hela 1700-

talet byggdes knappt tio privata hus av sten. Bebyggelsen utgjordes av bräd- och torvtäckta gårdar i en sällan två våningar. Så såg staden Helsingfors ut då den industriella revolutionen redan höll på att omforma städerna ute i Europa.

TREDJE FÖRSÖKET

I början av 1800-talet skedde stora förändringar. Finland knöts till det ryska imperiet 1809. Det autonoma storfurstendömet behövde en ny huvudstad för den centrala administrationen.

Helsingfors nya position syns ännu idag väl i monumental-centret kring domkyrkan. Den första nya planen offentliggjordes 1812.

Hela den gamla staden skulle ersättas av en ny. Planen som i princip realiserades under de kommande decennierna kan kallas funktionalistisk. Staden skulle utvecklas genom en klar uppdelning i fyra delar

- Den kejserliga ämbetsmakten och kyrkan skulle få en residensstad.
- Näringslivet skulle få en välordnad handelsstad.
- Militären skulle få en garnisonsstad.
- Borgerskapet och småfolket skulle få en stad att leva och verka i.

Det var J.A. Ehrenström som gav stadsplanen dess utformning och den tyskfödde från St. Petersburg inflyttade arkitekten C.L. Engel som gav det gamla centrum dess prägel.

Tredje försöket lyckades. 1850 hade den nya staden redan över 15 000 invånare, och det lilla Finland ett oerhört påkostat centrum.

EXPANSIONEN

Vid sekelskiftet hade staden redan 90 000 invånare och 1920 161 000. 1930 var invånarsiffrorna sedan uppe i över 290 000.

Expansionen var ända till 1880-talet följden av de nya handelsformerna, av bankväsendet, av järnvägens och ångbåtstrafikens utvecklande. Och det var först under decenniet före sekelskiftet som industrins tillväxt och arbetarmassornas inflyttning till staden var huvudkrafterna i Helsingfors tillväxt.

Samhällssituationen i början av 1900-talet var ny. Det var inte mera kejserliga ämbetsmän och handelskapitalister som utgjorde de centrala krafterna. Det var de kommunala och statliga institutionerna och industrikapitalisterna som dominerade.

Hantverkare och småfolk ersattes av ett industriproletariat. Därför var det naturligt att det gamla centrum spelat ut sin roll. 1915 uppgjorde Eliel Saarinen sin berömda plan för stor-Helsingfors. Idén var att skapa en ny stadsstruktur. Två centra förbundna med ett tätt bebyggt bostads- och affärshusområde över Tölövikens framför det nuvarande riksdagshuset skulle utgöra stommen för storstadsregionen.

SERIEN AV CITYPLANER

Saarinens projekt öppnade vägen för planeringen av det nya centrum, visionen för arkitekter och myndigheter i över 50 år. Men visionerna har hittills förblivit på papperet orealiserade.

Det egentliga city har brett sig ut på den stadsplan som lagts av Ehrenström redan 1812. En- och tvåvånings träbyggnader hade blivit stenhus i 5-8 våningar. Så har

centrum utbyggs, intill idag.

I generalplane-förslaget 1932 fortsattes Saarinen's riktlinjer. Dessförinnan hade en tävling hållits. En ny tävling hölls 1940 för trakten norr och västerom järnvägsstationen.

I början av 50-talet uppgjordes Lindegren-Kräkström-planen. Av den hann en husgrupp på fyra tornhus realiseras innan planen föll i glömska. Så kom Alvar Aaltos stora plan i turen år 1961.

Förslagets grundidé var att skapa ett nytt kulturellt centrum i huvudstaden och riket. Mannerheimvägens perspektiv mot norr skulle förlängas ut mot Tölövikén. Godsbangården skulle ersättas med ett monumentalt Terasstorg. En räckta vita kulturbyggnader skulle förläggas till Tölövikén. Av dem har Finlandiahuset förverkligats.

Till förslaget hörde emellertid även en idé om att skapa ett effektivt affärscentrum med höga husmassor där bussstationen ligger, med ett system av motorvägar delvis under jord i centrum.

Debatten om centrumplaneringen har nu böljat i tjugo år med samma ingredienser. Centralisering eller decentralisering, personbil eller kollektivtrafik, betong eller grönska, boende eller administration och varuhus har varit centrala frågor i debatten.

FÖRORTSBILDNINGENS KONTURER

Det var först under 1910-talet som den gamla stadens gränser sprängdes. De stora gårdarna runt staden ombildades till aktiebolag eller stiftelser som styckade och sålde mark åt dem som inte fann husrum i staden. Resultatet blev vidlyftiga villa- och småhusområden i

en 180° sektor runt staden. Av dem finns det gott om kvar trots omfattande rivningsverksamhet efter andra världskriget.

Stenhusförorter byggdes upp genast efter kriget. Först så att staden auktionerade ut eller hyrde ut marken åt enskilda byggmästare som byggde huset och sålde bort det. Sedan efter år 1961 övergick man allt mera till områdesbyggande. Det betyder att ett byggföretag köpte marken, fick löfte om en viss mängd byggnadsrätt. Sedan skötte byggaren om allt; planering, byggande, delvis kommunalteknik, service och plantering, finansiering, marknadsföring och försäljning av den färdiga produkten. Så uppstod vita förorter. De heter Degerö, Rönnbacka, Hagalund, Botbyhöjden osv.

Mikael Sundman

J. Päivi Kiljavalla

Etsimme ekaksi huoneemme. Saimme huonetoverimme
Suomalais-Ruotsalaisten Turasta. Lepo. Sen jälkeen
Juhla-päivällinen, "Paalioiluballissa". 3 pittää
Juhla-puhetta. Viinää. Tosihienot rannat.
Aleksi Barby

Ät & Drick i H:fors

En restaurangkritisk orientering

I Finlands gastronomiska sällskaps nyaste handledning "Ät gott i Helsingfors" påminner alla "tre stjärnors" restauranger sorgligt mycket om varandra: om Du bär kostym (sommartid kan den för all del vara ljus) och slips och har rätt att använda firmans konto rekommenderar vi restaurangerna König, Savoy, Palace och Handelsgillet. Menyn är mångsidig, omsorgsfullt uppgjord och varan är garanterad. Betjäningen hövlig och sakkunnig. Vinlistan måttlig. Det olyckliga är att våra gastronomers uppskattning av Helsingfors' restaurangvärld är relativt adekvat: matens kvalitet i en vanlig helsingforsrestaurang är låg och bytesvärdet är bruksvärdets enda indikator. Alldeles såhär hopplös är situationen dock inte för vänner av mat, trots att vår restaurangkultur har tagit ett språng direkt från makaronilådan i Elantos (framstegsvänlig andelshandel) matsal till Go Inns pizza och Carrols jättehamburgare (den bästa restaurangfabriken är "Happy Days" i västra ändan av esplanadparken) och trots att turismens civiliserande inflytande syns främst i att El Pacos', Sirtakis och Mexico Grills mat är lika exotisk som Costa del Sols finländsk-spanska mat: i finländsk smak avstämda "eldiga" grillprodukter med fransk potatis. För dem som trots allt vill göra ett försök rekommenderar vi El Greco (Södra esplanaden 22) eller Parilla Espanola (Eriksgratan 4). I staden hittar man för all del också en kinesisk (kantonsk) restaurang (China, Annegatan 25) och den indonesisk-kinesiska Fen Kuan. Den enda danska restaurangen,

"Köbis" har tyvärr just lagts ner.

En person som förhåller sig alldeles allvarligt till sin egen kropp och till sinnetas rike kan visserligen efter omsorgsfullt övervägande och lång - och ofta dyrt förvärvad - erfarenhet uppleva åtminstone måttliga kulinaristiska njutningar också i de restauranger, där den officiella gastronomin inte särskilt förmögen till distinktioner. Eftersom Du sannolikt inte har möjlighet att skaffa den erforderliga erfarenheten, har vi utarbetat denna handledning till Din hjälp.

Låt oss börja med tvärsäker exotik, dvs. med det finländsk-ryska köket. Du har två alternativ:

(1) Restaurangkedjan Troikka (Caloniusgatan 3), Kasakka (Sjötullsgatan 13), Saslik (Jungfrustigen 12). De har alla samma meny. Till middag kan vi rekommendera t.ex. följande: saltgurkor med smetana och honung, bortschsuppa, kosackisk kryddoxe (alternativt björnbiff - om man har lyckats fälla björnen) och ugnsglass. Rekommendation: säkert val, god mat. Miljön full av behagligt kitsch. Restaurangerna kan vara fullsatta på kvällen.

(2) Bellevue (Myntgatan 3), en gammal rysk restaurang, som en till massturismens välsignelse kritiskt inställd intellektuell måhända anser mera äkta än de föregående (med Ryssland har stället självfallet ingenting att göra, där emot var det stadens kändaste lönnkrog under förbudstiden). Menyn är inte särskilt omfattande, men den innehåller läckerheter (t.ex. Moskovskaja seljanka, biffar, kvarkplättar). En av de få restauranger där den gamla interiören är bibehållen någotsånär. Stället kan vara ganska fullsatt på kvällen, men i allmänhet ryms man att äta.

Ifall man är trött på det ryska köket är det andra alternativet den allmän-italiensk-franska linjen, som innehåller flera möjligheter. Några exempel: Lehtovaara (Meche-

lingatan 39). Goda biffar, den bästa terrassen, vita bord-
dukar. Kräfter. - Rivoli (Albertsgatan 38). Serverar
också pizzor och fisk (lite billigare än fiskrestaurangen
Havis Amanda i utkanten av Salutorger). - Wellamo (Gör-
delgatan 9). Vitlöksströmming, fårstek, konst på väggar-
na - en liten kvarterskrog med vår vän Heta som värdinna.
- Servus (Eriksgatan 6). Trevlig österrikisk-tysk meny.

Stadens kanske berömdaste upprätthållare av kulinarism,
Restaurang Motti (Tölötorggatan 2), har tyvärr ockuperats
av det svenska kapitalet. I restaurangen sammansmälter
den militaristiska interiören med den digra och förfinade
meny (med den kända specialiteten flamberade fårtestiklar,
vilken hälsomyndigheterna visserligen redan tidigare för-
bjöd). Samma rakryggade vinterkrigsanda kan man numera
finna på Skatuddens kasino (som inte är ett kasino - Ma-
ringatan 1). Före detta officerskasino, där man får god,
om också dyr mat.

För vänner av verklig national-romantisk exotik finns det
beklagligtvis bara ett par restauranger i staden. Karelia
(Kottbygränd 1) har specialiserat sig på östfinska bonde-
rätter och på helgandet av minnet av Karelen. Rekommende-
ras ej. Mindre revanschistisk är Wanha Manala (Tölögatan
3).

Till slut; vi har inte glömt vegetarianerna: det finns två
alternativ. Om Din vegetarianism inkluderar asketisk
kroppssaga är det bäst att bege sig till Kasvisravintola
(Högbergsgatan 3), centrum för den finländsk-indiska my-
stiken. Restaurangen upprätthålls av en sk. alternativ-
rörelse. Om Ditt beslut att kaka grönsaker inte utesluter
Sinnlichkeit, kan Du äta i stadens enda indiska restaurang
(Nylandsgatan 13), som är dyrare.

Men alltid kan man ju tyvärr inte äta. Ibland överraskar
törsten annars bara. De bästa ställena hittar man då i
den sk. Bermudatriangeln (där mången har försvunnit spår-

löst). Den består av restaurangerna Vanha (Gamla Student-
huset, Mannerheimvägen 3), Kosmos (Kalevagatan 3) och Bule-
vardia eller Bulsa (Bulevarden 34).

Gamla studenthusets bottenvåning var en gång under den gyl-
lene kulturradikalismen en berömd "kulturrestaurang". Idag
har också den intagits av merkonomerna. I kaféet och på
terrassen i övre våningen lönar det sig däremot att ta sig
en öl och iakttä och språka med studerande och också annan
ungdom (till vilken arrangementskommittén ofta har hört
under vårens och sommarens lopp). Som snack kan man äta
en rostbiffsmörgås, som i allmänhet inte är så skral.

I Kosmos träffar man (vid sidan om arrangementskommitténs
vänner) litterär-kulturella kretsar, säkert åtminstone för-
fattaren Jomppa Ojajarju. I Kosmos kan man också äta (t.
ex. löksoppa, tartarsmörgås, Sylvestersmörgås, stadens för-
mänligaste wienerschnitzel; observera lunch- och middags-
menyn, som finns skilt i många finländska restauranger).
Kristallkronor och vita borddukar, tobaksrök som interiör.
I Kosmos, Bermuda-triangelns egentliga medelpunkt, har ar-
rangementskommittén många gånger försvunnit.

Bulsa har arbetsfördelning med Kosmos. I Bulsa ser man
teater- och balettfolk. Stället var tidigare känt för
stadens billigaste coeur de fillet. Idag kan man äta om
kocken (och inte t.ex. portieren) är i köket.

Ölvännerna skall inte heller glömma Kappellets terrass (i
esplanadparkens östra ända vid Salutorget), där man kan
följa med kulturdiffusionen genom att iakttä de förbi-
gående flickornas och pojkarnas utstyrlar.

Kvällslivet i staden erbjuder naturligtvis också mycken
annan glädje för ett sökande och öppenhjärtigt sinne. Det
finns rejäla krogar (t.ex. Sea Horse, Kaptensgatan 11).
Det finns stationsrestaurangen (järnvägsstationen, se.B.
Brecht: Flüchtlingsgespräche). Det finns Juttutupa i

Desuene er Kosmos
lueket luge for tiden
på grund af ombygning
(red.)

folkets hus' bottenvåning, som numera befolkas av den socialdemokratiska funktionärskåren. (Därifrån begav sig Kuusinen m.fl. för att göra revolution år 1918.) I många restauranger dansas det från eftermiddag till in på natten (i dansrestaurangerna åter män däremot inte, somliga kräver dock supékort). Specialitet: kvinnornas dans. Efter omfattande sociologiska fältforskningar har man fram till att merkonomerna dansar i Fennia (i Järnvägstorgets hörn) och proletariatet i Baccus (Porthansgatan) och Tenho (Helsingegatan, mitt emot sociologiska institutionen). Nattklubbar finns också (vilket innebär att restaurangen håller öppet till två eller tre - i allmänhet stänger restaurangerna klockan ett, serveringen upphör ca. 00.15). Säkrastr kommer man in i Safari (Eriksgratan) och Tölöstranden (vid Tölövikén). Till Klippan vid Olympiakajén måste man ta sig med båt och jeans duger inte.

Till slut: den räddande ängeln är seasonal foods, dvs. kräftan. Kräftsäsongen infaller just nu. Utöver ovan nämnda Lehtovaara serverar flera andra restauranger kräftor till dagens pris. Följ med dagstidningarnas erbjudanden. I allmänhet är kräftorna en del i en god - och dyr - middag.

Jukka Gronow

Bermudatriangeln i H:fors

WASAMA quartet

"Ingen annan jazzgrupp i Finland innehåller så virtuosa medlemmar som Wasama Quartet. Man tror knappast att gruppen är finsk överhuvudtaget, eftersom den totalt har frigjort sig från de bojor, som normalt fjättrar jazzgrupperna på dessa kyliga latituder. Detta gäller inte minst den musikaliska tekniken."

Recension 16.3.1979

Kvartetten, som grundades 1976, har vunnit popularitet tack vare sina konsert-, festival-, klubb- och radioupptåganden. Kvartettens musik har tagit intryck av flera olika musikarter: olika folkmusikstilar runt om i världen, modern klassisk musik, traditionell och modern jazz. Wasama Quartet har jämförts med Shakti, och deras sällsynta instrumentkombination, originella taktarter och ofta starka rytmiska nätverk gör faktiskt skäl för denna jämförelse med dessa internationellt kända musiker.

Men samtidigt som Wasama Quartet inte är en typiskt finsk grupp, representerar den kanske den produktivaste kombinationen av flera olika musikdiscipliner. Detta, återigen, är ett speciellt drag i den finska musiken, där gränserna mellan de olika disciplinerna aldrig har varit så rigida, vilket ofta är fallet i högt utvecklade musikkulturer.

Violinisten Mikko-Ville Luolajan-Mikkola är första konsertmästare på Finska nationaloperan. Han har hållit flera

solokonsserter och har uppträtt som solist tillsammans med flera symfoniorkestrar i Finland.

Batteristen Jukka Wasama sköter trummorna och percussions. Han har under flera års tid spelat med i Finlands kanske mest populära jazzensemble Piirpauke och har erfarenhet av samarbete med utländska jazzvirtuoser.

Gitarristen Ilkka Niemeläinen är också klassiskt utbildad. Han har komponerat största delen av kvartettens program. Dessutom är han intresserad av elektronisk musik.

Kontrabasisten Olli-Pekka Wasama har också en klassisk bakgrund och har redan länge spelat med i olika symfoniorkestrar. Han har varit medlem i Piirpauke.

Referat från Nordiska sommaruniversitetets generalförsamling 1980. Mötet avhölls i Kiljava 4/8 kl. 16.00. Cirka 150 personer var närvarande.

1. Mauri Johansson valdes till mötesordförande och Henrik Madsen och Kerstin Norlander till sekreterare.
2. Kallelse till generalförsamlingen har publicerats i Acreosis nr. 3. Dagordningen godkändes utan tillägg.
3. Arne Melberg redogjorde informellt för NSU:s verksamhetsår 1979/80. (Se även Information 1980:2 s. 23-25). Han berörde förbättringen av NSU:s finansiella situation genom det tilläggsanslag som beviljats tack vare aktivitet från NSU:s sida och den förändrade inställning hos de beviljande myndigheterna. Vidare berörde han aktiviteten inom NSU och poängterade det positiva i den icke-akademiska inbrytningen som skett inom evolutions- kvinno- och hälsokretsen. Melberg nämnde även att styrelsen i kommande budget föreslår en förstärkning av NSU:s symposieverksamhet då man önskar skapa ett alternativ till den traditionella symposieverksamheten i Norden. Avslutningsvis omnämnde han att styrelsens förslag till budget för kommande år inte innebär någon principiell förändring i förhållande till innevarande år. Någon debatt i anslutning till Melbergs redogörelse förekom ej.
4. Rune Hagen presenterade styrelsens förslag till studieprogram för 1980/81. Förslaget finns publicerat i Information 1980:2 s. 28-30. Presentationen lämnades utan diskussion i församlingen.
5. Val till representantskapet. Den valprocedur som föreslagits i Acreosis nr 3 i anslutning till dagordningen godkändes, dvs. att valet förrättas skriftligt. På valsedeln förkryssas 10 namn. Sedlar som innehåller fler eller färre namn förkastas.
Till valkommitte' valdes Leena Alanen (F), Peter Helby (D), Märta Erikson (S), Finn Pedersen (H) och Gudrun Olafsdottir (I).

Ordföranden redogjorde för ändringar i den lista över lokalavdelningarnas val till representantskapet som utdelats. Vald från Trondheim Hilda Lidén och från Uppsala Märith Erikson. Från Uleåborg fanns ingen vald. Sammanlagt var 20 representanter valda varför 21 personer skulle väljas av generalförsamlingen. På valsedeln ströks Anne-Birte Ravn. Resultatet av valet publiceras på annat ställe i detta nummer.

6. Då inga övriga frågor förekom avslutades mötet 17.15.

VALGRESULTATET

Følgende 21 personer valgtes d. 03.08.80 til repræsentantskabet:

Jan Otto Andersson	Anne-Lise Langfeldt
Vilmer Andersen	Arne Melberg
Gunilla Andra	Lars Mjøset
Mika Bøök	Ida Munk
Erland Eklund	Dodo Norrgård
Jan Fagerberg	Helen Renlund
Renée Frangeur	Vilborg Sigurdardottir
Elin Hagelskær	Eline Thornquist
Rune Hagen	Stefania Traustadottir
Ola Holmgren	
Mauri Johansson	Afgivne stemmer: 182.
Irene Kulleseid	Deraf 179 gyldige og 3 ugyldige.

PRECISERAT PROGRAM FÖR KRETS 11, SOCIALISATIONSTEORI

Månd 4/8:

- 10-12.30. Bokslut över freudomarxismen, part I.
Skriftliga underlag: Arild Utaker: Bemerkninger omkring freudomarxismens agoni;
Göran Dahl: sidorna 28f, 33-37 i Texter 1979-1980. Ansatser till en kritisk sociologi, NSU arbetspapper nr 5.
Inledare: Göran Dahl: Kritik av internaliseringsbegreppet inom freudomarxismen; Mogens Pahuus: Drifts- och behovsbegreppen inom freudomarxismen.
- 14-16 Diskussion om inriktningen av ett nytt kretsämne inom fältet socialisationsteori/institutionsanalyser/vetenskapskritik.

Tisd 5/8:

- 9.30-11 Bokslut över freudomarxismen, part II.
Skriftligt underlag: Utaker, aa.
Inledare: Trond Erik Seem & Palle Pallessen:
Kritik av vetenskap, logik-kritik, Nietzsche.
- 11-13 Kön och kunskapsproduktion, kritik av vetenskapsbegreppet.
Skriftligt underlag: Utaker, aa.
Inledare: kvinnokollektiv.

Onsd 6/8:

Utfärd

Torsd 7/8:

- 9.30-12.30 Antropologidiskussion.
Inledare: Anders Johansen: Den primitiva upplevelsen, tidsbegreppets historicitet;
Mikael Palme: Bourdieu-gruppens arbeten, Med tonvikt vid Bourdieu's tidiga antropologiska studier samt den nya boken La distinction.

PROGRAM FÖR KRETS 11, forts:

Torsd 7/8:

- 14.30-17.00 Arbetarkultur/klassmedvetenhet.
Skriftliga underlag: Anker Gemzøe: Om
arbejdersocialisation 1870-1924; Raimo
Blom: About the empirical studies of workers'
consciousness.
Inledare: Anker & Raimo.

Fred 8/8:

- 9.30-12.30. Flick- och kvinno-socialisation,
bl a utifrån Gieze/Frastein: Modermaerker.
Inledare: Kvinnokollektiv.
14.30- 15.30 Pojk- och manssocialisation.
Skriftlig^a underlag: Gunhild Agger: Tradi-
tion og forandring - en analyse af Elskere
elsk og Stammerne /dvs två romaner av Ulrik
Gräs/; Tine Andersen: Kommentarer till
Thewelait: Männerphantasien.
Inledare: kvinnokollektiv.
15.30-17. Litteratur och socialisation.
Underlag och inledare som ovan.

Lörd 9/8

- 9.30-12.30. En uppsamlingsdiskussion, med inriktning
på ev fortsatt arbete i en krets om socialisa-
tion, institutionsanalyser, vetenskapskritik,
ev med tonvikt vid produktion av könet.
14.30-16.30 Öppet.

I socialisationskretsen (krets 11) har vi diskuterat
det eventuella behovet av en ny krets inom fältet
socialisation. Meningarna är delade, men de flesta
anser att förslag E i styrelsens programförslag,
"socialisationsforskning och institutionsanalyser",
kunde vara en utgångspunkt, supplerat med intentioner
i maktkritikförslagen från Århus (Förslag E) samt ett
förslag från lokalkretsen i Bergen som ännu så länge
inte er mycket mer enn en rubrik: "Kjønn - vitenskap
- sosialisasjon" men som väckte stor interesse.

Donald Broady, Rakel Nordseth och Torill Melhus åtog sig att till
ACREOSIS skriva ned några tankar om ett eventuellt
sådant socialisationsömné, som underlag både till
samtal under krets 11 och den almenna programdisku-
sjonen:

Donald Broady:

Det følgende er ingen mansjett-tekst. Det er några upp-
lysninger till emnesförslaget. Den tekst som tidligere
sendt ut (Förslag E) er heller ingen ferdig mansjett,
utan några pragmatiska överläggningar om behovet av en
krets om socialisationsforskning og institusjonsanalyser.
En sådan krets kunne ægnas åt subjektivitetens samhällelig-
gjörande, det vil säga förhållandet mellan å ena sidan
individ, och andra sidan institutioner, apparater, praksis-
felt.....- eller hur man nu stickordsmessig vil benævne
socialisationsfeltet.

Før några år sedan innebar socialisationsforskning, till
exempel den språksociologisk inspirerade, i hög grad
empirisk registrering av skillnader mellan individer rela-
terade till faktorer som klass, skikt, kön. Det gällde
också den nuvarande kretsens föregångare. Idag öppnar sig
möjligheter att sätta in socialisationsforskning i andra
sammanhang. Det gäller framför allt möjligheter att knyta
socialisationsforskningen till institutionsanalyser.
Foucaults analyser av makt och institutioner som fängelser,
sinnesjukehus har varit en viktig inspirasjonskälla. Men
inspirasjonen kan hentas från flera håll: ex. Bourdieu-
gruppens aktuella forsøk at finna metoder att studera
olika sociala felt, och det utvecklande av habitus och
praktisk beherskelse som människor är involverede i i
dessa felt. Vidare er inte økonomikritiken død: vid insti-
tut som ISF i München, SOFI i Göttingen, liksom på nærmere
håll vid sociologiska institutionen i København gøres forsøk
at drive undersøkningarna av arbeidskraftreproduksjonen som
moment i kapitalreproduksjonen vidare. - Det kan finnas
skål att bevare pluralismen, att låta hundra teoretiska
blommar blomme.

Vidare, och det är kanske interessantare, finns det idag större möjligheter än för några år sedan att bedriva vetenskapskritik och kunskapskritik inom socialisationsforskningsområdet. Den diskussion som framför allt Foucault inspirerat till, har fött ett intresse för hur sanning, kunskapssystem, vetenskap är samhälleligt producerat. Det innebär att sysslande med socialisationsproblem också måste innebära sysslande med dessa samhälleligt producerade kunskapssystem som föreskriver vad uppfostran, normalitet, manligt och kvinnligt osv är.

Vidare måste sysslande med socialisationsproblem innefatta undersökningar av de institutioner, apparater, praksisfält som producerar eller produceras av dessa kunskapssystem. Och socialisationsforskaren liksom socialisatören (socialarbetaren, läraren...) måste reflektera över sin egen plats som agent i sammanhanget, sin delaktighet i vad man kan kalla kapitalsubjektiviteten om man är "västerländsk marxist", eller kunskapssystem om man är Foucault-inspirerad, eller symbolisk våldsmaskin eller

Häri, i socialisationsforskarens eller socialisatörens reflektioner över sin egen position, ligger en uppföljning av universitetsvänsternas gamla fagkritikprogram. Som kanske någon gammal veteran minns, betydde "fag" inte bara ämne, vetenskaplig disciplin, utan syftade också på "fack", i betydelsen yrke, dvs. fagkritikens ambition var att bidra till reflektion över den egna yrkesutövningen, den egna positionen som t.ex. forskare, socialarbetare, lärare samt relationen till lönarbetarklassens villkor. Den ambitionen har inte mist sin aktualitet.

Den som undersöker socialisation eller genom sin yrkesutövning bidrar till att socialisera sina medmänniskor bör alltså reflektera över sin plats och funktion. Detta har betydelse för "rekryteringsaspekter" hos detta ämnesförslag. Forskare, socialarbetare, pedagoger, terapeuter och andra som ägnar sig åt socialpolitik i vid mening - eller kanske heller: socialisationspolitik - borde kunna rekryteras till kretsarbete om "Socialisationsforskning och institutionsanalyser". Där skulle man kunna prata om sin egen roll i ett samhälleligt producerat kunskapssystem vari man själv är agent.

Dock innebär ämnesförslaget inte en ambition att dubblera mellanskiktets krets. Förslaget är tänkt att öppna möjligheterna för studiet av specifika socialisationsproblem. Stickordsmässigt uttryckt: subjektivitetens samhälleliggörande eller förhållandet mellan individ och institutioner, apparater, praksisfält, kunskapssystem.

Och tyngdpunkten kunde vara vetenskapskritisk, kunskapskritisk (vetandekritik som det kanske heter på NSU-rotväliska). Produktionen av personlighetsmönster, produktionen av man och kvinna, är alltså inte bara empiriska forskningsområden. - Det kan inte vara NSU uppgift att plådera för mer empiriska studier, sådana görs ändå. I stället kunde tonvikten ligga vid kritik av kunskap och vetenskap om manligt, kvinnligt, pedagogik, uppfostringsmål osv, samt undersökningar om de institutioner, apparater, praksisfält vari denna produktion av "sanningar" sker. Detta skulle ge bättre möjligheter att förhålla sig till den empiriska socialisationsforskning och receptutveckling som bedrivs och som inte så få NSU-are är insyltade i.

Samt inte minst den egna positionen och funktionen i sammanhanget, som forskare, socialarbetare, pedagog, terapeut....

Rakel Nordseth og Torill Melhus:

Sosialisasjonskretsens diskurs- og praksisformer har i sine 3 hektiske år levert enkelte forsøk for å bryte etablerte og tradisjonelle tankeformer og kunnskapsmodeller for produksjon av viten omkring sitt tema. Tendensen til å ontologisere metateoretiske forklaringsmodeller og begreper har imidlertid synliggjort seg gjennom de tekster som er fremkommet som forsøk på å løse kriser: Marxisme med utgangsposisjon i økonomiens, politikens og arbeidets krise; den freudske konsepsjon med utgangsposisjon i familiens, moralens og det subjektives krise.

Sosialisasjonskretsens inngripping i dette feltet har ført til spredte forsøk på å overskride denne kombinatoriske aktivitet. Dels ved å tematisere, analysere og bringe makten på begrep; dels ved å vende seg til spesifikke analyser av den faktiske sosialisasjon innen institusjoner og livssammenhenger.

Et prosjekt for kretsens videreføring må være å etablere en analytisk praksis som sprenger denne vestlige kunnskapskonsepsjonens eldgamle teori/praksis-problematikk; - en analytisk praksis som tematiserer tankeformer og systematiseringsrammer som også nyere kritiske forståelsesforsøk bærer preg av (viljer til viten). Dette for å punktere den forståelse som utøves i form av en logikk som kommer til uttrykk i vitenskapsliggjorte makt- og beherskelsesdiskurser (pedagogikk, sosiologi, psykologi). En analytisk praksis som tar opp i seg hverdagslige praksisformer som økobevegelser, kvinne- og mannebevegelser, boligbevegelser og minoritetsbevegelser, samt en rekke anti-intellektuelle praksiser.

Aktuelle diskurser må stilles overfor spørsmål om hva de gjør, hvilken logikk som forankrer dem, og ikke minst hvilke samfunnsmessige og dermed subjektive effekter de har. Sentralt i denne sammenheng er at viktige begreper og teorikonstruksjoners "kjønnsløshet" (makt, begjær, seksualitet, subsumpsjonsformer) problematiseres. Manns- og kvinneproduksjonen - de to kjønns samfunnsmessiggjøring - må derfor gå inn som analytiske forutsetninger i den diskursive praksis.

HVOR VARMT ER VARMT?

Den første dag på sessionen ville en nordmand gå i sauna og kom i tvil, om saunnen var tånet, idet temperaturen lå på 35 grader. Tvivlen forsvandt dog, som dag for solen, da han møtte 10 danskere, som sad i en lykkelig nirvanatilstand på saunabænkene og nød heden, så sveden drev af dem.

MØDE

IDAG!

Vi er en gruppe kvinder, der arbejder med samfundsvidenskabelig kvindeforskning, der vil udnytte chancen for at etablere kontakter til andre kvinder indenfor området, på tværs af geografiske skel.

Vi indkalder derfor til møde idag tirsdag - kl. 15⁰⁰. Lad os mødes i forhallen ved bogbordet, så vi kan tage eftermiddagskaffen med hen i kvindekredsens lokale: D 306.

Vi har foreløbig opstillet følgende tema:

Metoder i kvindeforskningen.

- forholdet mellem teori, empiri og kvindekamp f.eks. hos Prokop og os selv.
- Hvordan integreres kvindebevægelsens metoder i kvindeforskningen - f.eks. kvindelitteratur som forskningsproces.
- Sammenhængen mellem kapitalismekritikken og den ny psykoanalytiske interesse - f.eks. Hug og Modermærker.

Men formålet med mødet er først og fremmest - at udveksle erfaringer og problemstillinger fra de projekter, eller det arbejde vi hver især sidder med.

Beboerbevægelser på landet

- en kamp om landbyernes fremtid

Lyd-dias serien vises tirsdag kl. 21.00 i auditoriet.

Land/by-modsætninger

60'erne blev det årti, som for alvor nydefinerede arbejdsdelingen mellem land og by, men som også etablerede nye modsætninger i dette forhold.

Set med produktionsmæssige øjne blev Danmark et industriland. De større byer voksede kraftigt - arbejdskraften slusedes ind til industriarbejdspladser, til beskæftigelse i den offentlige sektor

Med koncentration af beskæftigelse, boliger, offentlig og privat service m.v. i byerne, med privatkapitalistiske og offentlige beslutningers tilrettelæggelse efter behovene i denne "urbaniseringsproces" placeres landområderne i en materiel, social og politisk "udtyndingsposition". Med "de fjernere" landområders omdannelse til rekreatiomsområde

	og turistmål, og "de nærere" landsbyers omdannelse til boligbyer med parcelhusgevakster blev landsbyernes rolle i dette funktionsopdelte samfundsliv nydefineret i et underordnet, afhængiggjort forhold.	Forskningsmæssigt grundlag	Det forskningsmæssige grundlag for denne AV-produktion ligger i SSF-projektet: Basisbevægelser, aktionsforskning og demokratiske planlægningsstrategier v. Hans Kiib. Heri indgår en "empirisk undersøgelse af 5 bevægelser i danske lokalområder".
Skærpelse af sociale og politiske problemer	Denne dobbelthed af afvikling på den ene side og underordnet afhængiggørelse er udgangspunktet for de nye modsætninger mellem land og by.		AV-materialet udgår derfor direkte fra dette projekt og vil indtil materialets udgivelse fungere direkte i forhold til evaluering og analyse af datamateriale, reinterviewing og endelig afslutning af undersøgelsen.
Beboerorganisering	70'erne betød en skærpelse af sociale og politiske modsætninger. Det skete også i forhold til landområdernes problemer.	Medieanvendelse i forskningsprocesser	Kim Klastруп har gennem flere år arbejdet med visuel dokumentation, analyse og fremstilling i forbindelse med samfundsvidenskabelig forskning. Sammen har vi udviklet de metodiske og mediestrategiske overvejelser i forbindelse med AV-materialets anvendelse inden for kvalitative sociologiske undersøgelser.
	På den ene side er der sket en kraftig opslutning bag populistiske "protestpartier" fra landdistrikterne. På den anden side er der opstået et væld af basisgrupper og beboerorganiseringer i danske lokalområder.		
	Det drejer sig om en heterogen vifte af forskellige politiske rekationsmønstre mod den hidtidige udvikling; men i flere tilfælde drejer det sig også om befolkningens skitsering af positive alternativer - til den gældende samfundsmæssige orden og udvikling. Det sker i ord, det sker i social og organisatorisk praksis.	Indsamling af grundmateriale	Grundmaterialet til denne serie er indsamlet i løbet af 1979. Det drejer sig om en række statistiske data om lokalområderne, skriftligt materiale fra de lokale offentlige myndigheder og avisudklip o.a. fra beboergruppernes aktiviteter i konkrete "sager" over for disse myndigheder. Dernæst er der taget interview med henved 50 enkeltpersoner fra disse beboergrupper og centrale lokalpolitikere. Desuden er der taget ca. 10 gruppeinterviews og enkelte personer er geninterviewet.
"Beboerbevægelser på landet"	Dette AV-materiale er et forsøg på at beskrive nogle forhold omkring beboerarbejdet i danske lokalområder, dets baggrund og betingelser. Det opsamler nogle erfaringer med denne nye kollektive sociale praksis.	Interviews	Disse interviews har skullet belyse en række sagsmæssige forhold og vurderinger, som ikke har ladet sig belyse ved det skriftlige materiale. Dernæst at klargøre en række udviklingsforhold vedrørende de enkelte bevægelsers aktiviteter: Udadvendte politiske aktioner såvel som interne sociale og samværsmæssige aktiviteter. De har skullet klargøre en række erkendelsesmæssige processer hos enkeltpersoner og grupper, udviklingen af bevidsthed og handlingsdispositioner hos disse grupper parallelt med beboerbevægelsens og "sagens historie".
1. del	"Beboerbevægelser på landet" er en lyd-dias serie i tre dele à 14 minutters varighed (vil blive beskrevet i næste afsnit).		
2. del	I seriens 1. del beskrives to eksempler på beboeraktioner i to forskellige lokalområder: a) En vej- og boligudbygnings-sag og b) en sag om en skolenedlæggelse	Billedoptagelser	Interviewene udgør derfor det væsentligste analysemateriale. Desuden er der optaget omkring 1500 billeder og en del dokumentariske lydoptagelser i de tre lokalområder.
3. del	I seriens 2. del beskrives nogle konkrete levevilkårsproblemer for befolkningen i danske lokalområder. Nogle strukturrolleproblemer slår ind og bliver grundlaget for de mange beboerbevægelsers opståen.		
	I seriens 3. del beskriver beboergrupperne deres motiver for at organisere sig. Der opsamles nogle erfaringer og rejses nogle perspektiver m.h.t. det organisatorisk-politiske arbejde og for det sociale liv i lokalområderne.		Disse optagelser - primærregistrering ved hjælp af deltagerobservation - har været nødvendige for produktionen af AV-materialet og en meget væsentlig metodisk og videnskabelig styrke for dette projekt.
	I serien indgår enkeltpersoner og grupper af beboere i tre lokalområder: Hou (Odder kommune), Holmstrup (Tornved kommune) og Hjortdal-Slettestrand (Fjerritslev kommune).		

Dertil kommer, at dette materiale i høj grad er tilvejebragt i et indgående samarbejde mellem os og de pågældende beboergrupper og enkeltpersoner. Uden disses hjælp var dette materiale ikke blevet produceret.

Udgivelse i efteråret 1980

Materialet vil blive udgivet i efteråret 1980 på forlaget "Brugsbilleder" med henblik på anvendelse som undervisningsmateriale. Indtil da vil det fungere som tre forevisningsserier. Inden den endelige udgivelse vil der forestå en pædagogisk og teknisk bearbejdning af lyd-bånd, af billeder såvel som medfølgende skriftligt materiale.

**Hans Kiib
Kim Klastrup**

MATRIARKALSKE TILSTANDE PÅ KILJAVA

Redaktionsgruppen på ACREOSIS har været i kontakt med Den evige Moder og kan berette, at Hun forventer, at der tages hul på en konkret matriarkalsk utopi på Kiljava. Redaktionsmedlemmerne er dog usikre på, hvordan Den store Moders meddelelse skal udlægges, og vi undrer på, om andre har været i kontakt med Hende under sessionen. Meget tyder dog på, at der kan forventes rystende begivenheder een af de allernärmeste dage/nætter. Anderledes end før vil der blive kommunikeret på Kiljava og i NSU. Men hvordan?

VERY IMPORTANT!

Följande personen bedes omedelbart kontakta Toffy Tigerstedt på sekretariatet för att reda ut sina individuella eller sina lokalavdelningars oklara deltagaravgifter:

Jörn Pallesen

Håkon Løe

Helga Sigurjónsdóttir

Heikki Sarmaja

Pirjo eller Tapani Kaakkuriniemi

Markku Pekurinen

Helen Renlund

Trygve Nylund

Lars Mjøset

Rune Hagen

Torill Steinfeld

Andrew Jamison

Makonen Getu

förelisas med svensk text i auditoriet på onsdagen kl. 19.
Filmen lämpar sig också för barn.

ANITA-MIRJA

BØRNEGENES EGEN UDFLUGT

Afgang fra Kiljava er kl. 9.00 onsdag morgen. Vi tager først til Högholmen for at se på dyrene i zoologisk have. Hvis solen skinner, tager vi derefter til badestranden. Og ellers tager vi ud på een af byens legepladser.

Kl. 15.30 går bussen tilbage til Kiljava fra Salutorget. Hvis forældre og børn vil blive i byen noget længere, er der mulighed for det. Der går en bus tilbage igen ved 17.00 tiden. Kl. 17.00 åbner også Borgbakken (Tivoli), og herfra vil der gå en bus tilbage ved 19.00.

Tilmeldingen sker på tilmeldingslisten ved hovedindgangen. Husk at forsyne børnene med regn- og badetøj.

KÆMPESVIN!

Da rengøringspersonalet imorges begyndte sit arbejde mødte de overalt spor, som umuligt kan stamme fra menneskelig adfærd. På baggrund af personalets beskrivelse har vi kunnet rekonstruere følgende kendetegn: Kaster cigaretskoder overalt, efter først at have stjålet alle askebægrene (kender heller ikke affaldskurven). Fjerner alle kaffekopperne til sit hemmelige gemmested så at huset snart ikke har flere kopper. Desuden er uvæsenet en fanatisk cykel-hader, idet det afleverer ikke cykelnøglerne tilbage til sekretariatet efter sin egoistiske cykeltur.

Efter at have lavet sine svinestreg i hovedbygningen tog væsenet - som har umiskendelig lighed med Nordisk Kæmpesvin - til sauna, hvor det sprøjtede vanvittigt rundt med vandslangen, og fyldte saunaovnen med vand, hvilket blot beviser at Svinet er åbenbart analfabet, og har derfor ikke været isand til at sætte sig ind i hvordan man bærer sig ad i sauna, dvs. sige sådan som det beskrevet i Artiklen om Sauna i søndagens ACREOSIS/nr 3.

Efter sauna havde Kæmpesvinet kastet sig i vandet og svømmet hen mod horisonten. Vi håber at det ikke nogen Lochnes-uhyre som dukker op igen i kvæll.